

TEMA

Presentació del llibre *L'emigrant*

El dijous 22 de novembre tindrà lloc la presentació de la novel·la *L'emigrant*, escrita per Bernat Ribas Planells i editada per Mediterrània Eivissa. L'acte tindrà lloc a les 19.00 hores a Ca n'Oleo, de Palma

Camins d'anada i tornada

♦ Elisabeth Ripoll Gil *



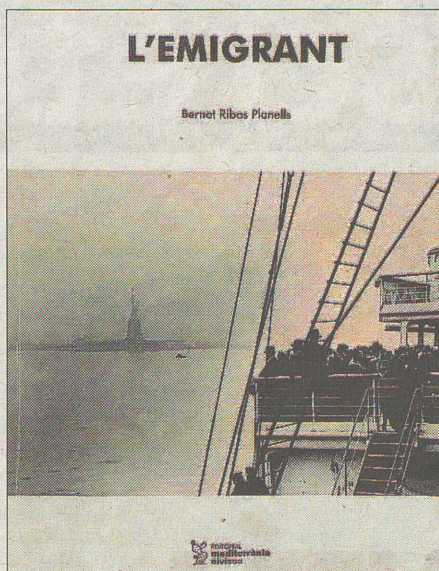
L'obra que es presenta dijous ben bé podria ser el testimoni de tants eivissencs que durant anys emigraren al continent americà. De fet, tot i que el protagonista –en Bartomeu– és un personatge fictici, s'inspira en el «güelo» (com diuen els eivissencs) de l'autor.

La recreació de l'Eivissa rural, gairebé pròpia dels ideals romàntics, es contraposa a la imatge generalitzada de l'Eivissa actual, cen-

tre de turisme i oci, però que encara amaga tresors pels qui volen fer una passa més enllà en la coneixença de la Pitiüsa major.

Els detalls envers les condicions de vida i de treball al camp, les relacions socials o els sistemes de transport ens obren la porta a un viatge en el temps. Les sensacions d'enyorança dels personatges i la forma que tenen de relacionar-se els emigrants com més lluny es troben del seu lloc d'origen són una radiografia del moviments migratoris, ja siguin produïts a principis del segle XX o en l'actualitat.

El nostre protagonista arriba a



Nova York al 1914, i emmirallat per la descoberta de l'estàtua de la Llibertat des de l'interior del *Montevideo*, s'adona del que representa ser emigrant: els tràmits i proves mèdiques a la illa d'Ellis, l'idioma, la im-

portància de les xarxes de solidaritat en la recerca de feina i socialització, l'impacte de les lleis migratòries i un llarg etcètera.

L'obra, que també recull algunes fotografies dels bucs de l'època, ens ajuda a recordar que les migracions són inherents a l'espècie humana. Les migracions actuals –les pastures, les caravanes, els centres d'internament...– són objecte de debat continu.

Caldria recordar amb més freqüència que la Declaració Universal dels Drets Humans de 1948 (article 13) afirma que «tota persona té dret a circular lliurement i a elegir la seva residència en el territori

d'un Estat. Tota persona té dret a sortir de qualsevol país, fins i tot el propi, i tornar al seu país».

* Doctora i professora d'Història de la UIB

TEMA

Poesies

Avui vespre, a les 20.30 hores, es presenta el llibre 'Poesies' de Josep Calafat (1887-1918) a Ca s'Apotecari (Santa Maria del Camí). La Institució Francesc de B. Moll, l'Ajuntament de Palma i l'Ajuntament de Santa Maria del Camí reediten el poemari

Reviure el llegat de Josep Calafat

♦ Tomeu Canyelles Canyelles *



El seu, potser, sigui un dels noms més desconeguts de l'Escola Mallorquina, grup d'escriptors vinculats a moviments com el Romanticisme, el Naturalisme o el Neoclassicisme, i que tindria com a principals exponents a noms com els de Llorenç Ribes, Maria Antònia Salvà,

Andreu Caimari o Miquel Costa i Llobera. En certa manera, la trajectòria de Josep Calafat i Mesquida fou veritablement curta: naixé a Santa Maria del Camí el 1887 i morí a Palma el 1918, 's'any des grip', als 30. Paral·lelament a la seva vocació religiosa –seria ordenat sacerdot el 1913– escrigué un gruix significatiu de poemes inspirats en temàtiques com la naturalesa, la pagesia i, sobretot, la religió.

El 1964, l'Editorial Moll les reco-



pil·laria en un volum, *Poesies*, a cura del poeta i historiador Miquel Dolç. «No hi ha dubte –escriu Mateu Morro– que no podem comparar Josep Calafat amb els grans poetes de l'escola mallorquina, però les seves poesies, caracteritzades per la sobrietat i la senzillesa, per un innegable bon gust (...) posen de relleu el poeta de fons d'arrels pageses, íntimament lligat a una natura

pletòrica, que és per a ell una manera d'entendre i explicar l'obra divina». Coincidint amb els 100 anys de la seva mort, es reedita *Poesies* amb l'adició de tot un conjunt de material que permet aprofundir, més i millor, tant en l'obra com en el personatge. S'inclouen notícies de l'època i interessants articles signats per Antoni Pons, Andreu Bestard, Miquel Dolç, Josep Capó o el mateix Mateu Morro, a més d'un annex gràfic que abasta des de manuscrits a fotografies familiars. La materialització d'aquesta obra, coordinada pel seu descendent Bernat Calafat i Vich, correspon a la Institució Francesc de Borja Moll –continuada de la tasca de l'Editorial Moll– conjuntament amb els ajuntaments de Palma i Santa Maria del Camí, vil·la a la qual, avui mateix, es presenta el llibre.

* Doctor en Història i màster en comunicació (UIB)

TEMA

Aigua del grifó i reducció dels plàstics

Des del passat mes d'agost, l'Organització de Consumidors d'Espanya (OCU) va posar en marxa una campanya per tal d'aconseguir sol·licitar una llei estatal que obligui als bars i restaurants a oferir aigua del grifó gratis als seus clients. Les associacions de restauradors s'oposen a que una llei obligui a donar un servei gratuït que tenen altres despeses associades

Un tassó d'aigua, per favor?

♦ Neus Bauçà Ferrer *



La primera vegada que vaig viatjar al nord d'Europa em va sorprendre molt el fet de que l'aigua fos gratuïta en els bars i restaurants. Fins i tot en alguns establiments que no es dediquen a l'hoteleria t'ofereixen un tassó d'aigua a l'entrada, totalment de franc.

El meu últim viatge a Berlin, ara fa poc més d'un mes, em va fer re-

cordar aquest fet i plantejar-me diferents qüestions com: perquè, si l'aigua és un element imprescindible en la vida dels éssers humans, no està més estesa aquesta política? Per què a les Balears no s'aplica? Quins avantatges aporta aquesta política?

El Govern de les Illes Balears, el mes de juny de 2018, va aprovar el projecte de llei de residus i sòls contaminants de les Balears. La nova norma persegueix la reducció de producció de residus i que, almenys, el 50% dels desaprofita-



ments es rebutgin de forma selectiva per al seu reciclatge. En aquesta línia els bars i restaurants hauran de facilitar un servei gratuït d'aigua potable no envasada. L'aigua s'oferirà en una gerra, directament de l'aixeta o osmotitzada. Així, aquests establiments hauran d'oferir la possibilitat de consumir aigua embotellada, de forma complementària a la seva oferta. Igualment, es prohibirà la venda d'aigua

en botelles d'un sol ús en edificis i instal·lacions de les administracions públiques (amb algunes excepcions, com en els hospitals) i, en els esdeveniments recolzats institucionalment les administracions hauran de proporcionar solucions a la venda i distribució de begudes envasades i gots d'un sol ús, com, per exemple, la instal·lació de fonts d'aigua potable.

Que la seva aplicació tindria un gran impacte mediambiental per la reducció de plàstics, no ho dubto. Però l'impacte va més enllà, també obliga a les administracions a que l'aigua de l'aixeta sigui potable e inodora i redueix la contaminació al reduir el transport d'aigua embotellada, per exemple.

* Consultora de Sector Públic